

NEDERLANDA KATOLIKO

Maandelijksch officieel orgaan van den Ned. R. K. Esperantistenbond „Nederlanda Katoliko”, gevestigd te 's-Hertogenbosch. Opgericht 29 Augustus 1909.

Bisschoppelijk en Koninklijk goedgekeurd. — — „Ĉion per amo, nenion per forto.” (S. Fr. de Sales).

HOOFDREDACTIE: P. HEILKER TE HOOFDDORP. ADRES VAN ADMINISTRATIE: THEO BODDEKE TE BUSSUM.
Vaste medewerkers: Br. Augustinus, H. Damen, Br. Eulogius, Pater Call, Preller O. P., H. A. Roelofs, P. A. Schendeler en H. B. v. Zwet.

ABONNEMENTSPRIJS f1.50 per jaar.
EKSTERLANDA JARABONO f2.—

AFZONDERLIJKE NUMMERS 15 Cts.
ADVERTENTIËN PER VAKJE 75 Cts.

Al malnovaj samideanoj katolikaj.

Al malnovaj samideanoj katolikaj, mi ĝoje direktas mallongan vorton de reenkonto,

„Nederlanda Katoliko” reaperis! Certe ankoraŭ laŭ modera formato. Tamen la ligilo reestas.

Tio estas, kio mankis al ni dum tiuj lastaj jaroj, ia ligilo.

Ĉu ankoraŭ vivas nia ligo, demandis eĉ samideanoj tre malnovaj kaj fervoraj. Sendube „Nederlanda Katoliko” vivis ĉiam ankoraŭ, kvankam malforte kaj nevigle. La ligo neniam malfunkciis; sed kiel fari propagandon, sen organo? Ne eble.

La estraro restis je sia posteno, sed la financa stato ne ebligis, ke ĝi eldonu organon.

Kaj do, pro manko de vivsigno de la ligo, multaj samideanoj, niaj amikoj, forlasis la movadon.

Feliĉe, la cirkonstancoj pli boniĝis. Nun, kiam „Nederlanda Katoliko” reaperis, la amikoj revenu!

Pripensu, karaj samideanoj, la ĝoj-kaj sukcesplenajn Esperanto-tagojn aŭ jarkunvenojn de antaŭ la milito. Kaj tuj decidu vi, ke denove vi apartenos nian movadon, kaj do — se ne ankoraŭ aŭ ne plu — ankaŭ nian ligon. Kaj vi agu kaj propagandu laŭ viaj fortoj kaj inklinoj. Tiam baldaŭ nia Katolika Ligo Esperantista en Nederlanda lando sian iaman membraron.

Nun, ĉar „N. K.” denove ĉiumonate estos dissendata kaj legata en niaj vicoj, certe revekiĝos kaj pligrandiĝos la malnova interesiĝo pro la ideo de internacia lingvo ĉe la Katoliko en nia lando.

Revenos baldaŭ la tempo de brilaj kaj multvizitataj propagandaj kunvenoj. Tiajn ni festis antaŭ jaroj jam ofte, pensu al Veghel, Tilburg, Oisterwijk; „nian Duan” en Hago vi ne forgesis; memoru al diversaj jarkunvenoj: en 's-Hertogenbosch, en Schiedam, en Breda!

Sed pli bone, pensu al la 2a Nederlanda Esperanto kongreso, en Nijmegen dum Pentekosto 1926 okazonta. Kaj decidu, ke vi ĉeestos tiun kongreson, aŭ almenaŭ

la jarkunvenon de „Nederlanda Katoliko”, kiu okazos samloke la 24an de Majo. Allogas pro tio, la printempo en la naturo, la nova vivperiodo de nia ligo, la urbo de la kongreso!

* * *

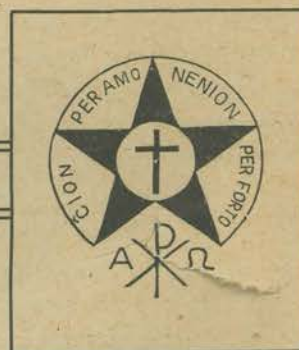
Tiun ĉi salutvorton kaj alvokon mi unue direktas al malnovaj Esperantistoj. Ĉar plej bone ni konas unu la alian.

Kaj ĉiu konsentas, ke en ĉiu movado ia konstanta kerno estas tre utila, eĉ necesa.

Tamen mi ne forgesis la necesecon de „nova sango”. Kaj tial mi esperas, ke prezentiĝos en niaj rangoj aro da ĝejnuloj, por ke ili prenu sur sin parton de la necesa laboro, por ke ili renovigu per sia juneca entuziasmo ankaŭ la fervoron de la aliaj.

H. DAMEN.

Oficiala



Parto

ĈEFESTRARO.

Prezidanto: Sro P. Heilker, Lernejestro, Hoofddorp.
Sub-prezidanto: Sro P. A. Schendeler, Prins Hendrikstraat 30E. Eindhoven.

Ĉefsekretario: Sro H. B. v. Zwet, Dammaat 3, Laren (N.-H.)

2a Sekretario: Sro H. A. Roelofs, Ververstraat 43, 's Hertogenbosch.

Kasisto: Sro F. Marreeve, Hugo de Grootstraat 76, 's Gravenhage. Postkonto No. 82984.
 Membroj: Frato Augustinus, St. Vitusstr. 4, Bussum;
 Pastro Call. Preller O. P., Nassaulaan 4, Alkmaar.
 Fino A. Beek, Singel 16, Bussum.
 Sro H. Damen, Brugstraat 10, 's Hertogenbosch.

**

UNUIĜOJ.

„Suda Kruco“, Eindhoven. Adreso: Fino E. Brouwers, Bomstraat 32.
 „Por Dio kaj Eklezio“, 's Gravenhage. Adreso: Sro S. Martinini, Dibbetstraat 35.
 „Abbé Richardson“, Haarlem. Adreso: Sro L. J. Vogels, Huetstraat 26.
 R. K. Esperantisten-Vereen., 's Hertogenbosch. Adreso: Sro W. Brekelmans, Hinthamereinde 80.
 „Eho de Kuiklando“. Adreso: Pastro F. Severijns O. Kr. St. Agatha.
 „Stelo de l' Maro“, Nijmegen. Adreso: Sro A. H. Jansen, Hugo de Grootstraat 35.
 „Studado post Laboro“, Wormerveer. Adreso: Sro J. Sierhuis, Krommenieweg 46.
 „Gi Vidadu“, Roermond. Adreso: Sro Joh. de Koning, Christoffelhuis.

**

FAVORANTOJ.

Novaj:
 Fino Tekla Flint, Nieuwstraat 62, Hoensbroek.
 „ K. Haffmans, p.a. Sino Houben, Louiseweg 3, Nijmegen.
 Sro C. v. Hoorn, Lage Oostzeedijk 162, Rotterdam.
 „ C. Maas, B 133, Aarle-Rixtel.
 „ P. Pijpers, Iepenlaan 20, Bussum.
 „ H. Pijpers, „ „ „ „
 Frato Wilhelmus, Klein College, Venlo.
 Sro J. Fleuren, Schoolstraat, Wassenaar.
 „ G. Slats, Langstraat, „
 „ G. Gordijn, Bloemluststraat, „
 „ C. Schröder, „ „

**

PETO. Ni petas insiste al la sekretarioj(inoj) de la unuiĝoj ĉiam sendi la ŝanĝojn en la anara listo ĉiumonate antaŭ la 20a, al la sekretario: Dammaat 3, Laren N.H.

Saman peton al la favorantoj pri adresŝanĝoj.

Plendojn, pri la neregula ricevo de nia organo „Nederlanda Katoliko“ al la sama adreso.

La ĉefsekretario:
 H. B. VAN ZWET.

**

Steunt ons met Uw lidmaatschap! Wordt lid van een der aangesloten verenigingen! Wordt begunstiger voor minimum f 1.— per jaar, met orgaan minimum

f 2.— per jaar. Geeft U nog heden op en zendt Uw bijdrage per giro op postrekening No. 82984, kantoor 's Gravenhage.

**

JAARVERGADERING.

De jaarvergadering zal gehouden worden op Maandag 24 Mei 1926 (2e Pinksterdag) des namiddags 1 uur in het Concertgebouw „De Vereeniging“ Keizer Karelplein, Nijmegen.

Agenda: 1 Opening; 2 Notulen vorige vergadering; 3 Jaarverslag van den Secretaris; 4 Jaarverslag van den Penningmeester; 5 Verslag van de Controle-Commissie; Pauze; 6 Mededeelingen van de in de Bondebestuursvergadering genomen besluiten; 7 Vaststelling van de wijzigingen in de Statuten (uitbreiding van het Dagelijksch Bestuur) en het Huish, Reglement; 8 Vaststelling van de bijdrage der plaatselijke verenigingen en begunstigers; 9 Verkiezing afgevaardigde voor Nia Dekunua; 10 Rondvraag en Sluiting.

Volgens art. 7 van het Huish. Reglement is de jaarvergadering toegankelijk voor de leden der plaatselijke verenigingen, de begunstigers en belangstellenden.

Voor het Dagelijksch Bestuur,
 H. B. VAN ZWET, Secretaris.

**

Zondag 23 Mei (1e Pinksterdag) zal door den WelEerw. Zeergeleerde Heer Prof. Fransens, O.F.M. een H. Mis worden gelezen tot intentie van de leden en begunstigers van N. K., des voormiddags ten 10.30 uur in de kapel van de Zusters Franciscanessen in de Oldenbarneveldstraat. Esperanto-gezangen uit het gebedenboekje van Pro Meŝtan.

Kunveno de l' Ĉefestraro.

(Mallonga raporto).

Je la 11a de Aprilo okazis kunveno de ĉefestraro de „Nederlanda Katoliko“ en Bussum. Ĉeestis 7 estraranoj, Fino Beek kaj Sro Schendeler ne povis veni, la lasta pro malsaneto. Laŭ peto ĉeestis plue, Sro Boddeke, ligita bibliotekisto. La raporto de l'antaŭa kunveno de l'ĉefestraro estas senŝanĝe akceptita. Oni decidis baldaŭ reeldoni la organon, diversaj estraranoj kunhelpo al la redaktado. La organizadon de la pres-servo (laŭ la Pariza Decido) prenas sur sin Fratestro Augustinus kaj Sro Roelofs. Al la Fratuloj en Bussum estas petata fari la raporton pri la Holanda Junulorganizado por la I. K. U. E. Kongreso en Spa. Nederlanda Katoliko petos al la Nederlanda Episkoparo sendi oficialan reprezentanton al la I. K. U. E. kongresoj. La Jarkunveno okazos dum la 2a Nederl. Esp. Kongreso en Nijmegen je

Pentekosto En la garantia kapitalo por ĉi-tiu kongreso N. K. pagos la saman sumon kiel la aliaj landaj ligoj. Post kelkaj tagoj eliros cirkuleron de l'estraro por regajno de eksanoj kaj por varbi novajn. En diversaj urboj N. K. klopodos restarigi grupojn, kio en kelkaj lokoj certe sukcesos.

Post preparolado de diversaj internaj aferoj la prezidanto fermas ĉi-tiun labor-riĉan kunvenon.

H. A. R.

2e Sekr. N. K.

Onze Jaarvergadering.

Op Pinkstertwee gaan we allen naar onze universiteitsstad Nijmegen, om er te zamen te beraadslagen. hoe we de Bond zullen laten groeien en bloeien als nooit gekend. Is er wel een stad te vinden in Nederland, waar we beter konden zijn ter vergadering dan de stad van Canisius en onze Roomsche Universiteit? Daar is het brandpunt van Katholieke wetenschap, daar zaaien de Profeten de kennis rond in de studenten harten en hoofden; daar ook worden de vreemde talen gedoceerd door knappe filologen; daar zullen dezen komen luisteren naar de hulptaal der wereld, die er drie dagen aaneen gaat gesproken worden tót veler verwondering en openbaring tevens want niet enkel onze jaarvergadering vindt daar plaats, maar ook ons jaarlijksch nationaal Esperanto-congres, dat reeds daags vóór Pinksteren aanvangt en waar wij met de anderen, in harmonie zullen arbeiden aan de verwerkelijking van ons ideaal. Is Nijmegen ook niet de eerste stad in den lande, waar dank zij de ijver der daar wonende Esperantisten en dank de onbevange blik der gemeenteraadsleden, onze hulptaal gaat onderwezen worden in de scholen? Als wij daar komen met tien man, is de zaak verloren. Duizend kunnen er komen, als ze het willen; leden, maar ook niet-leden halen we gaarne binnen.

Onze vergadering moet slagen! Dat hangt af van de leden, of ze komen. Ze zullen komen, daaraan twifelen we niet. Ze zijn nooit weggebleven. Zouden ze nu? Komt Haarlem en Wormerveer niet? We zouden ze daar niet kennen. En zou nieuw-Rotterdam aan de Maas blijven zitten? En hoort Breda onze roepstem niet? En verschijnt Cuijk niet met twintig man? En werpt het Gooi zijn mannen en vrouwen niet in de strijd? Van Den Bosch gewagen we niet eens, want zonder hem kunnen we ons geen jaarvergadering indenken. En Alkmaar? O ja, Den Haag stuurt zijn officieele deputatie van tien menschen. Voor hen is geen stad te ver, geen trein te duur. Ze vonden Parijs nog te dichtbij 't vorig jaar. Moeten we wanhopen aan representanten uit de

Brabantsche steden en dorpen, die eertijds de kracht waren van den Bond? Dan Limburg! 't Licht onder den rook van Nijmegen en zendt wel wát. Neen, Zeeuwen zullen we wel niet zien, maar als er komen, dan zullen we ze in triomf ronddragen, om ze te laten zien aan de Nijmegenaars en zeggen: Dit zijn Zeeuwen, waterleeuwen, ze zingen hun Zeeuwenlied, maar Esperanto vergeten ze niet.

Tot straks dan, gij allen, die op 24 Mei in Nijmegen komt. Doch als ge kunt, kom dan reeds Zaterdag te voren voor het groote congres, dat een gebeurtenis in Nederland moet worden.

ENLANDA KRONIKO

La sekcio „La ĉho de l' Kuiklando" festis sian 16an Jarkunvenon je la 18a Aprilo. Kiel ĉiam la kunveno ĝuis la intereson de ĝiaj anoj kaj multnombra publiko el Cuyk kaj ĉirkaŭaĵoj. Ĉeestis ankaŭ diversaj samideanoj el Nijmegen. Paroladis Sro v. d. Weerhorst el Nijmegen, kiu sukcesis entuziasmigi la astantaron per la temo: „Ĉu Esperanto estas morta aŭ ĉu ĝi vivas?" Precipe la parolinto elmontris la tri plej grandajn malamikojn de Esperanto: la nescio, la memkontenteco, kaj la troa nacionalismo. La diligenta Sekretario Pro Severijns, je konata maniero, prezentis la humorplenan jarraporton kaj kiel ankaŭ Sro v. d. Weerhorst devis akcepti varman aplaŭdadon. La knaboj de la lernejo de l' Fratulo meritplene kantis en Esperanto diversajn partojn de la Sankta Meso.

Kiel gasto parolis ankoraŭ Sro Niesten el Nijmegen. Pastra Moŝto Laarakkers, Eklezia Konsilanto de la Unuiĝo esprimis sian simpatian al Esperanto kaj favorigos Esperanton kie nur ebla. Al la fino Sro Jacobs, kiel prezidanto de la kunveno dankis ĉiujn kaj petis ĉies kunhelpon por la ekkomencinta 17a jaro de Esperanto vivo en Kuiklando.

**

La Jarkunveno de la 's Hertogenbossche Esperantisten Vereen. okazis la 24an de Aprilo. Dum la lasta jaro la unuiĝo perdis 3 anojn. La kursoj havis kontentigan sukceson. Ok gesinjoroj partoprenis ĝis la fino, preskaŭ ĉiuj estas anoj de la ligo de kontor- kaj magazen-oficistoj. La estraro esperas ke ĉiuj fariĝos fervoraj anoj. La estraro estas reeliktita. Kiel ligoestraranon oni elektis Sron Kouwenberg kaj kiel reprezentanton por la Jarkunveno de N. K. Sro J. Molhuijsen. Oni preparolis la cirkuleron de l' ĉefestraron kaj la prezidanto instigis al utila disdonado. La 15an de Majo ree okazos kunsidon por preparoli kuran vojaĝon al Nijmegen.

Por la venonta vintro la estraro aranĝos grandan propagandon por kursoj por komencantoj kaj pliperlektigan kurson por la anoj.

H. R.

Op de algemeene vergadering der K. S. A. te Haarlem vestigde ons ijverig Haarlemsch lid L. Vogels de aandacht der vergadering op de groote vraagstukken rond Esperanto en Radio. De stem eens roependen?

Bij de oprichting van den R. K. Vredesbond te Amsterdam was „Nederlanda Katoliko” vertegenwoordigd door den voorzitter en den secretaris.

Donderdag 22 April werden in de pauze door de firma Postma en Co door middel van de Hilversumsche Draadlooze eenige gramfoon-platen afgedraaid als aanvangslessen in vreemde talen. De derde taal, die we te hooren kregen, was Esperanto en wel gesproken door den vermaarden Dr. Edm. Privat. Wat klonk onze taal mooi! Ze evenaarde het Spaansch en Italiaansch.

Voor het examen op Hemelvaartsdag hebben zich voor Crooninger 40 en voor Den Haag 60 kandidaten voor diploma A aangemeld alsmede 16 voor B. En dan komt in Juni nog een examen in Deventer.

BUITENLAND

JOEGO-SLAVIË.

De Zuid-Slavische Esperanto-Bond ontving den laatsten tijd herhaaldelijk klachten, dat eenige leeraren en onderwijzers de Esperanto-beweging tegenwerkten.

Het Bestuur van den Z. S. E. B. besloot bij monde van zijn voorzitter, Dr. Mazzuri, daarover zijn beklag te maken bij het Ministerie van Onderwijs en vroeg dienvolgens bij den betrokken minister een audiëntie aan. Gevolg hiervan was, dat de Minister Stephan Radic, niet alleen zijn verbazing en verontwaardiging over deze handelwijze van onderwijzers en leeraren te kennen gaf, — hij noemde het zelfs *barbaarsheid* geen Esperanto te leeren, — maar bij circulaire aan 't onderwijzend personeel ter kennis liet brengen, dat bij de opening van het nieuwe studiejaar Esperanto moest ingevoerd worden op alle handelsscholen en zoo mogelijk ook op andere scholen.

Geen wonder, dat Dr. Mazzuri over dit onverwacht resultaat ten hoogste voldaan was.

ZWITSERLAND.

Gedurende de Paaschdagen 3—6 April hadden in Locarno meerdere belangrijke vergaderingen plaats van

de voornaamste Esperanto-organisaties, o.a. der U. E. A. (Universala Esp. Asocio); C. K., (Centra Komitato) en K. R., (Konstanta Reprezentaro) onder voorzitterschap van Dr. Privat, Dr. Dietterle en Schoofs. De openingssessie had plaats in de zaal der vredesconferentie en de verdere besprekingen werden gehouden in het Paleis van Justitie. Niet alleen het Gemeentebestuur van Locarno en de autoriteiten der republiek Ticino, maar ook de directies der Spoorwegen en van het Casino, boden naast alle hulpmiddelen en geriefelijkheden aan de afgevaardigden — ter afwisseling hunner werkzaamheden — bovendien nog een uitstapje aan naar Valo Maggia, een bal in de Kurzaal en een boottochtje op het meer van Brissago.

In Zwitserland bestaat dus blijkbaar heel wat meer belangstelling en waardeering voor den arbeid der Esperantisten dan in ons landje.

BIBLIOGRAFIE

Met het goede boek onderhouden we ons als met een vriend. Het goede boek doet voor ons dienst als propagandist, en het goede Esperanto-boek verbreidt gezonde ideeën over Esperanto en over het streven van ons katholieke Esperantisten. Het goede boek is onze opvoeder en onze gids naar God. Toch wil deze rubriek maar even met den vinger wijzen naar goede en kwade vrienden om de eersten te zoeken en de laatsten te vermijden.

Voor deze maal signaleeren we zelfs slechts even de uitgave van twee nieuwe tijdschriften met geheel verschillend onderwerp: één over radio en Esperanto, een ander over medische wetenschap. Beiden met een respectabel aantal bladzijden en het laatste met een eerbiedwaardige staf van Doctoren-Esperantisten. Het is ons een genoegen in het voorbijgaan te wijzen op dit nieuw bewijs van wetenschappelijkheid. Geert ^{et. al.} van Esperanto werd door de tegenstanders meer bestreden.

We komen nog in bijzonderheden op beide uitgaven terug. p. C. B.

CORRESPONDENTIE.

Wegens plaatsgebrek moeten enkele bijdragen wachten tot het volgend nummer. N. K. zal worden gereedigeerd in Esperanto en Nederlandsch.

Dit nummer verschijnt in 1000 Exemplaren.